

Assumpte: CEP- 04/2021

Acord relatiu a la reclamació formulada davant la Comissió d'Ètica Pública per l'administrador d'una empresa beneficiària d'una subvenció que demana el pronunciament de la CEP en relació a un presumpte incompliment del Codi Ètic per part de l'alt càrrec responsable de l'entitat subvencionadora.

I. Antecedents

1. El 13 de maig de 2016 es va adoptar un Acord del Consell de Govern pel qual s'aprova el Codi ètic del Govern de les Illes Balears (publicat al BOIB núm. 62/2016, de 17 de maig), subscrit per les persones titulars de càrrecs públics i personal eventual de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, com a eina de millora del funcionament institucional i, concretament, de difusió de conductes públiques exemplars en el marc del procés de modernització de les administracions públiques.
2. El 10 de febrer de 2017 es va adoptar un Acord del Consell de Govern pel qual es va constituir la Comissió d'Ètica Pública, definida a l'apartat sisè de l'annex I del Codi ètic, el qual va ser modificat per l'Acord del Consell de Govern de 29 de març de 2021 essent la seva composició actual la que consta a la pàgina web institucional (<https://www.caib.es/sites/codietic/ca/composicia/>)
3. El 21 d'octubre de 2021 va tenir entrada a la bústia de correu electrònic de la Comissió d'Ètica Pública (CEP) un escrit d'un particular que actua en la seva condició d'administrador responsable d'una empresa beneficiària el 2018 d'una subvenció convocada per una entitat pública empresarial tutelada per l'Administració de la CAIB. En aquest escrit l'interessat exposa una sèrie de fets i demana a la Comissió que els examini i que determini, si escau, si s'ha produït un incompliment del Codi ètic per part de l' alt càrrec del Govern responsable de l'entitat que convocà la subvenció.
4. En la sessió de dia 11 de novembre de 2021, la Comissió d'Ètica Pública coneix el cas que s'ha registrat com a CEP-04/2021 i acorda sol·licitar més informació a la persona interessada.
5. En data 23 de novembre de 2021 es demana per correu electrònic a la persona interessada què aporti la documentació sol·licitada.
6. En data 24 de novembre de 2021, es rep resposta per part de la persona interessada i es trasllada als membres de la CEP pel seu coneixement.

7. En data 17 de desembre de 2021, la CEP es torna a reunir per analitzar la documentació rebuda per part del demandant, vista la qual s'acorda adreçar-se a l'alt càrrec responsable de l'entitat pública empresarial per tal que confirmi el registre de determinats escrits i les actuacions derivades que, si escau, s'han dut a terme.
8. En data 30 de desembre de 2021 el Secretari de la Comissió trasllada per correu electrònic la petició de la CEP i, ateses les dates de tancament d'any, crida personalment l'alt càrrec per demanar-li celeritat en la tramitació de la petició formulada. El mateix dia es comunica per correu electrònic a la persona interessada l'estat de tramitació del seu cas.
9. En data 2 de febrer de 2022, es reuneix la Comissió d'Ètica Pública en sessió ordinària. El Secretari informa la Comissió de les actuacions dutes a termes, del cessament setmanes enrere de l'alt càrrec que estava al front de l'entitat que concerneix aquest cas i de la seva substitució. S'acorda que la CEP contacti de forma urgent amb la nova persona que ocupa el càrrec i que per aquest motiu és responsable de l'entitat per tal de comminar-lo a donar una resposta.
10. En data 3 de febrer 2022, el Secretari de la Comissió contacta amb l'entitat i urgeix el nou responsable a donar una resposta immediata en relació al cas que ens ocupa.
11. En data 14 de febrer 2022, la persona interessada comunica per correu electrònic al Secretari de la Comissió que el 7 de febrer va rebre una resolució de part de l'entitat en relació a la seva reclamació. Al seu escrit, agraeix a la CEP l'atenció prestada al seu cas.
12. En data 4 de març de 2022, el Secretari de la Comissió informa telefònicament la persona interessada que la CEP no és competent per entrar en el fons de l'assumpte ni per assessorar-la respecte de les actuacions que pugui emprendre. La persona interessada confirma que ja ha presentat al·legacions contra la resolució rebuda dia 7 de febrer de part de l'entitat i agraeix novament la intermediació i actuacions de la CEP sense les quals considera que no hagués obtingut resposta de l'entitat.
13. En la seva sessió de dia 9 de març de 2022, la Comissió d'Ètica Pública tracta de forma definitiva el cas 04/2021, acordant els termes en què es respondrà formalment a la petició formulada.
14. En data 27 d'abril de 2022, la CEP pren per unanimitat dels assistents aquest acord i dóna trasllat del mateix a les parts afectades.

II. Fets exposats en la reclamació presentada

1. L'escrit inicial adreçat a la Comissió d'Ètica Pública es substància en una reclamació contra la persona titular d'un organisme públic i, com a tal, alt càrrec del govern i signant del Codi Ètic, per no haver donat resposta a un conjunt de sol·licituds formalment presentades, la primera de data 5 de març de 2019, per si aquesta manca reiterada de resposta constitueix una vulneració del Codi Ètic signat.
2. La CEP ha examinat l'abundosa documentació presentada per la persona interessada i entén que la seva intervenció només pot ser puntual i tangencial a allò que constitueix el bessó del conflicte entre l'interessat —en la seva condició de beneficiari d'una subvenció— i l'entitat pública empresarial atorgant de la subvenció, atès que aquest conflicte és de naturalesa administrativa i, si escau, ha de resoldre's seguint les vies, terminis i procediments previstos, amb caràcter general, a la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, *del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques*. En aquest sentit, la CEP no és competent per entrar en el fons de l'assumpte ni pot prestar assessorament jurídic a cap de les parts, recomanant o instant vies administratives o judicials de resolució, havent-se de limitar a exercir les funcions d'assessorament per al compliment de les normes contingudes al Codi ètic que figuren a l'Acord del Consell de Govern de 13 de maig de 2016 d'aprovació del Codi ètic del Govern de les Illes Balears. (BOIB núm. 62 de 17 de maig de 2016).
3. L'anterior no obstant, la CEP sí és competent per resoldre la reclamació que se li ha plantejat, en concret, si l'alt càrrec responsable de l'entitat pública empresarial ha vulnerat amb la seva conducta i comportament el Codi ètic que va subscriure.
4. Per tal de determinar si ha existit o no vulneració del Codi ètic subscrit, hem d'examinar la conducta i comportament de l'alt càrrec en relació als fets que s'han acreditat a partir de la documentació enviada.
5. De l'anàlisi de la cronologia dels fets —constatats de forma fefaent en la documentació rebuda— es conclou que des del 22 de desembre de 2018, en que va ser atorgada la subvenció, fins el dia 7 de febrer de 2022 en que l'interessat va rebre una resolució, l'entitat pública empresarial no ha donat resposta per escrit a la persona interessada en relació a cap de les successives sol·licituds que aquesta ha formulat, malgrat s'ha adreçat per escrit a l'administració fins a sis vegades (5 març 2019, 30 juliol 2020, 27 abril 2021, 5 maig 2021, 13 agost 2021, 17 agost 2021) per distintes vies totes elles vàlides de registre. L'entitat pública empresarial, per la seva banda, s'ha comunicat per primera vegada el 26 de novembre de 2019 acusant rebut de l'inici de l'activitat subvencionada (però sense contestar a la petició formulada el 5 de març de 2019) i segonament el dia 28 d'abril de 2021, acusant rebut de la renúncia formal a la subvenció (registrada el 27 d'abril de 2021), però novament sense donar resposta a la sol·licitud de dia 5 de març de 2019, ni a la del 30 de juliol de 2020. Únicament una persona de l'administració ha respost el 31 de juliol de 2020, per justificar el retard en la resposta de la sol·licitud de dia 5 de març de 2019, i al llarg del primer trimestre de 2021 —per correu electrònic i zoom—, per instar l'interessat a retornar el doblers de la

subvenció rebuda. La darrera reclamació presentada pel sol·licitant el dia 5 de maig de 2021 no ha rebut resposta fins el 7 de febrer de 2022, després de la mediació duta a terme per la Comissió d'Ètica Pública. Nou mesos des de la darrera sol·licitud i pràcticament tres anys de la primera sol·licitud.

III. El fets exposats a la llum del Codi Ètic

1. Sense entrar en el contingut de les successives i reiterades sol·licituds presentades per la persona interessada davant l'entitat pública empresarial que li concedí el 2018 la subvenció, de la lectura de les dates es desprèn a simple vista que una demora de més de tres anys en respondre una sol·licitud que, a hores d'ara, encara no s'ha produït de forma individual, és un termini absolutament inacceptable que ultrapassa qualsevol justificació raonable des de qualsevol punt de vista.
2. No hem d'analitzar aquí els fets a la llum de la legislació administrativa, però sí cal recordar els principis generals que regeixen les Administracions Públiques que són, a més dels d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i sotmetiment ple al dret, els de simplicitat, claredat i proximitat als ciutadans. És evident que aquests principis difícilment s'avenen amb la incomprendible i injustificable demora en la resposta a una sol·licitud inicial —la de pròrroga— de la qual deriven —acumulativament— la resta de greuges. Cal recordar que el silenci administratiu malgrat pugui tenir en alguns casos un sentit desestimatori de les pretensions dels ciutadans des del punt de vista estrictament processal, mai eximeix l'Administració del deure de resoldre els procediments dins terminis raonables.
3. Atenent els comportaments derivats dels valors i principis ètics que informen l'actuació de les persones titulars dels càrrecs públics de l'Administració¹, el Codi Ètic estableix cinc grans grups de comportaments que atenen:

1. *La imparcialitat i objectivitat*
2. *La transparència*
3. *L'atenció a la ciutadania i a la participació*
4. *L'austeritat i la sostenibilitat*
5. *La integritat*

1

« Quart. Valors i principis que informen l'actuació de les persones titulars dels càrrecs públics de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

Els valors i els principis que informen l'actuació de les persones titulars dels càrrecs públics, amb els comportaments que els corresponen, són: excel·lència, lideratge, exemplaritat, honorabilitat, integritat, imparcialitat i objectivitat, transparència, atenció a la ciutadania i participació, austeritat, sostenibilitat i promoció dels drets humans i de les llibertats dels ciutadans i de les ciutadanes» Acord 5558 de 13 maig de 2016 BOIB núm. 62, 17 de maig.

Es el tercer àmbit on resten regulats els comportaments dels càrrecs públics que garanteixen i possibiliten el lliure exercici de la ciutadania, com ara una gestió centrada en el ciutadà, una informació de qualitat, respostes àgils i eficients de les sol·licituds, queixes o reclamacions etc. L'àmbit tercer diu així (art. 5. 3. 3.1)

3.1. Atenció i informació a la ciutadania i participació

Els càrrecs públics han de garantir que la seva gestió té un enfocament centrat en la ciutadania, amb un compromís de millora contínua en la qualitat de la informació, l'atenció i els serveis prestats i han de garantir mecanismes de resposta àgils i eficients a les seves sol·licituds, queixes o reclamacions.

S'ha de fomentar la participació ciutadana, sempre que aquesta es manifesti amb rigor i al si de mecanismes transparents i reglats.

Malgrat siguin moltes les accepcions que té el concepte de «ciutadania», habitualment quan parlem de «ciutadania democràtica» entenem de forma específica la participació activa de les persones en un sistema de drets, llibertats i responsabilitats que són compartides entre elles i amb les institucions en una dimensió política. Tots som conscients que la participació ciutadana no s'esgota amb les eleccions periòdiques de representants i que una veritable participació ciutadana exigeix compromisos més fermes, directes i responsables en el govern de la societat, fins el punt que consideram aquesta participació un indicador de salut democràtica. Això no obstant, perquè la ciutadania pugui participar de forma completa i no merament simbòlica, fins poder arribar a exercir un control directe i real sobre les institucions, és necessari que aquestes siguin capaces d'enfortir-se guanyant-se la credibilitat i la confiança de la ciutadania. És precisament objectiu del Codi Ètic establir les normes ètiques i les pautes de conducta que han de respectar les persones titulars dels càrrecs públics de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per tal d'oferir, entre d'altres, un grau elevat de prestació de serveis públics que mantingui i reforci la confiança de la ciutadania en les seves institucions.

4. L'article 5. 1.3.1 del Codi Ètic exigeix que els càrrecs públics centrin la seva gestió en la ciutadania, la qual cosa significa que es comprometin a prestar un servei de qualitat i a donar atenció i informació de forma diligent i àgil, facilitant i garantint mecanismes de resposta eficients que resolguin dubtes, consultes, sol·licituds, queixes o reclamacions. La confiança que l'Estat —per extensió el conjunt d'institucions, corporacions i oficines de qualsevol rang administratiu— i el seus representants públics reclamen per a sí mateixos es guanya, es construeix a través de la praxis diària, en l'exercici quotidià de l'activitat pública.
5. En el cas que ens ocupa queda fora de tota dubte que qui era el màxim responsable de l'entitat pública empresarial en el moment dels fets ha vulnerat de forma flagrant el Codi Ètic que va subscriure. La inexistència de resposta a les reiterades i diverses sol·licituds que va presentar un ciutadà en la seva condició de beneficiari d'una

subvenció atorgada per l'entitat posa de manifest no només una manca d'actitud de servei i de bona disposició, sinó un comportament negligent que ha ignorat els perjudicis que ha causat en la persona interessada, així com en l'execució de l'activitat que inicialment es va considerar adequat subvencionar.

6. La Comissió d'Ètica Pública vol recordar que el Codi Ètic signat perd el seu valor si els càrrecs públics que el signen no interioritzen el seu significat i el traslladen a cadascun dels comportaments i de les actuacions que duen a terme. El Codi Ètic només té sentit si es posa en pràctica. De res no serveixen els seus principis i valors inspiradors si alhora de prendre decisions, d'actuar i gestionar no es tenen en compte. A poc que es revisin els discursos i les declaracions públiques dels responsables dels organismes públics, entitats i institucions, s'observarà que sistemàticament es parla de fer més propera l'Administració, de modernitzar-la, d'adaptar-la als nous temps, de fer-la més accessible i intel·ligible al ciutadà. És evident que tots aquests objectius poden resumir-se en un: «interactuar». Les seues electròniques, els portals de transparència, les xarxes socials, les plataformes digitals per facilitar la interoperabilitat i l'intercanvi de continguts i informació, es basen en la interacció. Si la comunicació no flueix en ambdues direccions, l'administració no resulta accessible. Atendre una sol·licitud de visita, contestar a un escrit, resoldre una sol·licitud de pròrroga, concertar una cita, són qüestions bàsiques que tot empleat públic i molt més un alt càrrec ha d'entendre que forma part de la seva feina, perquè els ciutadans tenen dret a ser tractats amb respecte i a que l'Administració els hi respongui especialment quan les persones presenten sol·licituds concretes i plenament pertinents dins procediments administratius oberts i encetats per la pròpia Administració, com és el cas que analitzam. En aquest cas, sí hem d'entendre que la manca de resposta a les sol·licituds de la persona interessada ha suposat una vulneració del Codi ètic perquè les respostes a dites sol·licituds eren preceptives per poder dur a terme satisfactòriament l'activitat subvencionada. És així que l'absència de resposta ha afectat els terminis d'execució de l'activitat que l'entitat havia subvencionat i, en conseqüència, ha condicionat directament la possibilitat de complir totalment o parcialment l'activitat objecte de la subvenció. Són evidents doncs els perjudicis que el comportament negligent del màxim responsable de l'entitat en el moments dels fets han comportat per a la persona interessada.
7. Finalment, la CEP considera especialment rellevant que els càrrecs públics que assumeixin la responsabilitat dels organismes i entitats que conformen el Sector Públic Instrumental siguin especialment curosos en el compliment del Codi ètic, perquè per la naturalesa de les funcions que han d'exercir treballen freqüentment amb un entorn professional i empresarial de sectors productius especialment sensibles i vitals per al bon funcionament de l'activitat econòmica, social i cultural de la societat balear. L'incompliment del Codi ètic per part dels responsables dels organismes i entitats del Sector Públic Instrumental té, per aquest motiu, un efecte multiplicador específic sobre determinats col·lectius, on els ciutadans participants conformen una comunitat d'interessos amb distints nivells d'integració, organització i cohesió, de manera que resulta relativament fàcil que un incompliment puntual del Codi ètic per part d'una sola

persona s'amplifiqui i difongui de tal forma que afebleixi ràpidament la confiança d'un ampli sector professional en la bona gestió i el bon govern del conjunt del Govern de les Illes Balears. Cal recordar que la Llei 7/2010, *de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears* estableix al seu article 23.2 que el personal al servei dels ens instrumentals resten subjectes, com a mínim, als deures fixats a l'Estatut bàsic dels empleats públics i, en conseqüència, al seu codi de conducta i principis ètics i rectors.

Per tot això, la Comissió d'Ètica Pública adopta per unanimitat dels assistents les següents:

Conclusions i acords

1. La CEP és competent per resoldre el cas plantejat en els termes que demana el sol·licitant, sense que pugui entrar a examinar el contingut de les distintes sol·licituds que la persona interessada ha adreçat a l'entitat pública empresarial.
2. La CEP considera que l'alt càrrec responsable d'entitat pública empresarial en el moment dels fets no s'ha comportat d'una forma responsable, en la mesura que no ha pres consciència dels perjudicis que ocasionaria el seu silenci; no ha prestat la deguda atenció, consideració i respecte a la persona que s'ha adreçat a l'entitat sol·licitant inicialment una simple pròrroga d'una activitat professional subvencionada i, finalment, ha compromès el bon nom de l'entitat pública empresarial consentint que prestés un servei ineficient i negligent, la qual cosa suposa una vulneració clara dels principis d'atenció a la ciutadania i a la participació contemplats en el Codi ètic que el càrrec públic havia subscrit.
3. La CEP recomana a la Conselleria titular de l'entitat pública empresarial afectada pel present acord, que revisi l'adequada formació administrativa que han de tenir els empleats públics que treballen al sector públic instrumental, per més que per la naturalesa de les seves funcions hagin de ser en molts de casos persones amb un perfil tècnic determinat.
4. La CEP agraeix la persona interessada la confiança dipositada en la Comissió i a l'actual càrrec públic responsable de l'entitat pública empresarial l'actitud diligent manifestada des de la seva presa de possessió. Sense perjudici de les accions legals que la persona interessada pugui emprendre legítimament contra l'entitat pública empresarial, la CEP recomana a les parts que —en la mesura del possible— i partint del respecte a la feina professional de la persona que s'ha vista perjudicada pel conflicte, reprenguin el diàleg i mirin de trobar una solució pactada que no impedeixi futures col·laboracions de la persona afectada amb l'entitat pública empresarial.
5. S'acorda comunicar el contingut d'aquest pronunciament a la persona que ha presentant l'escrit, a l'actual responsable de l'entitat pública empresarial afectada i a la persona titular de la Conselleria que tutela l'entitat.

6. S'acorda publicar aquest acord a la pàgina web pròpia de la Comissió d'Ètica Pública, perquè pugui ser de públic coneixement.

Palma, 27 d'abril de 2022

El secretari

Vist i plau
La presidenta